

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 212/2024
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Иво Јоксимовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде – Управа за извршење кривичних санкција-Специјална затворска болница Београд, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3723/23 од 19.10.2023. године, у седници већа одржаној 20.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3723/23 од 19.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2802/22 од 07.06.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да је ништаво решење тужене број ... од 26.09.2017. године којим је тужили отказан Уговор о раду број ... од 01.04.2016. године. Ставом другим изреке, одбачена је тужба тужиле у делу у коме је тражила да се обавезе тужена да је врати на послове и радне задатке које је обављала пре доношења решења број ... од 26.09.2017. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужили накнади трошкове поступка у износу од 384.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3723/23 од 19.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено, изјавила ревизију из свих законом прописаних разлога.

Врховни суд је испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се неосновано у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене на радном месту ..., а оспореним решењем број ... од 26.09.2017. године, тужили је отказан уговор о раду од 01.04.2016. године због непоштовања радне дисциплине с позивом на одредбе члана 192. став 1. тачка 1., у вези члана 179. став 3. тачка 2. и 8. Закона о раду и члана 48. став 2. тачка 3. Посебног колективног уговора за државне органе. Према образложењу решења непосредни руководиоца тужиле, ББ је 14.09.2017. године поднела извештај да је тужила закључила боловање са 31.08.2017. године и да након тога не постоје никаква документа о привременој спречености за рад, тако да је тужила била одсутна са рада у периоду од 01.09.2017. године до 14.09.2017. године (осим дана 05.09.2017. године када се на кратко појавила на послу говорећи да хоће да користи годишњи одмор, али без подношења икакве молбе). Тужили је достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду на које се тужила изјаснила и навела да је 05.09.2017. године дошла на посао и главној сестри ВВ рекла да је дошла да тражи годишњи одмор, да се потом обратила правнику ГГ и питала га да ли има законских препрека да искористи годишњи одмор, који је рекао да може да користи годишњи одмор, али да треба да добије сагласност начелника здравствене службе. Након тога се обратила ББ која јој је усмено одобрила коришћење годишњег одмора, а касније у току дана је разговарала са начелником. Дана 06.09.2017. године позвала је медицинску сестру ББ и обавестила је да је разговарала са начелником и замолила је да упише одмор. Наредних дана је проверавала да ли јој је одмор одобрен, с тим што јој нико није рекао да мора да дође и да напише молбу, а потом је обавештена да начелник не жели да потпише молбу за годишњи одмор. При поступку подношења захтева за коришћење годишњег одмора постојала је могућност да сам захтев поднесе и потпише неко други осим самог запосленог на ког се одмор односи. Пракса код тужене је била таква да није постојала строга формалност у погледу остваривања овог права запослених и општим актом није детаљније прописан поступак за остваривање права коришћења годишњег одмора. Дана 01.09.2017. године и 04.09.2017. године није била присутна на послу због породичних здравствених проблема.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и утврдили ништавост спорног решења уз закључак да тужила није неосновано и неоправдано изостајала са рада како је то оспореним решењем стављено на терет. У случају када тужена није неким општим актом детаљније прописала поступак за остваривање права коришћења годишњег одмора и када је пракса код

тужене била таква да није постојала строга формалност у погледу остваривања овог права запослених, тужила није ни имала свест о недопустивости свог понашања недостављањем писаног захтева за коришћење годишњег одмора, а при томе је у разговору са ББ и ВВ обавештена да годишњи одмор може да користи и да ће ББ регулисати процедуру подношења захтева, тако да је оправдано веровала да коришћење годишњег одмора по њеном усменом захтеву није доведено у питање из ког разлога није долазила на посао.

Одредбом члана 75. ставом 1. Закона о раду прописано је да у зависности од потребе посла, послодавац одлучује о времену коришћења годишњег одмора, уз претходну консултацију запосленог, ставом 2. да се решење о коришћењу годишњег одмора запосленом доставља најкасније 15 дана пре датума одређеног за почетак коришћења годишњег одмора, а ставом 3. да изузетно, ако се годишњи одмор користи на захтев запосленог, решење о коришћењу годишњег одмора послодавац може доставити непосредно пре коришћења годишњег одмора. Чланом 179. став 3. тачка 2. и 8. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину ако не достави потврду о привременој спречености за рад у смислу члана 103. овог закона и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 48. став 2. Посебног колективног уговора за државне органе («Службени гласник РС» бр 25 од 13.03.2015 године са изменама) прописано је да непоштовање радне дисциплине због које се намештенику може отказати уговор о раду од стране послодавца, поред законом утврђених разлога су и: 1) злоупотреба права из радног односа; 2) ометање странака у остваривању права и интереса пред државним органом; 3) неоправдан изостанак с рада најмање два узастопна радна дана; 4) недолично, насилничко или уврдљиво понашање према странкама или сарадницима.

По налажењу Врховног суда, правно је утемељено становиште нижестепених судова да тужила није неосновано и неоправдано изостајала са рада. У поступку је утврђено да код тужене није постојала строга формалност у погледу остваривања права запослених на годишњи одмор и обавезе личног подношења захтева за коришћење годишњег одмора, па код утврђеног да је тужила у разговору са својим надређеном обавештена да годишњи одмор може да користи и да ће она као њен надређени регулисати процедуру подношења захтева, тужила је оправдано веровала да коришћење годишњег одмора по њеном усменом захтеву није доведено у питање. Стога се не подношење писаног захтева за коришћење годишњег одмора не може квалификовати као повреда радне обавезе нити постојање разлога за отказ уговора о раду на основу члана 179. став 3. тачка 2. и 8. Закона о раду.

Нису од значаја ревизијски наводи којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, јер се из ових разлога ревизија не може поднети према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужена није успела у поступку по ревизији.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**